Eerste ervaringen van docenten met de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO

Enquête in opdracht van NVAO
Joyce Bendig-Jacobs
Wouter van Casteren
Marieke Schevers

ResearchNed

mei 2013

© 2013 ResearchNed Nijmegen in opdracht van NVAO. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Inhoudsopgave

1 Managementsamenvatting 3

2 Inleiding 5

2.1 Achtergrond 5

2.2 Opzet en respons 6

3 Resultaten 7

3.1 Bekendheid met de beperkte opleidingsbeoordeling 7

3.2 Betrokkenheid bij de beperkte opleidingsbeoordeling 7

3.3 Oordeel over de zelfevaluatie 11

3.4 Aandacht voor de beoordelingsstandaarden 12

3.5 Kwaliteit van de visitatiecommissie 13

3.6 Eindoordeel van de visitatiecommissie 14

3.7 Algemene ervaringen met de visitatie 'nieuwe stijl' 15

3.8 Verbeteringen BOB 17

Bijlage A Tabellen bij hoofdstuk 2 19

Bijlage B Tabellen bij hoofdstuk 3 21

Bijlage C Vragenlijst 25

1 Managementsamenvatting

In opdracht van de NVAO is via een enquête onder docenten nagegaan wat de eerste ervaringen zijn in het Nederlandse hoger onderwijs met de *beperkte opleidingsbeoordeling* (BOB) als onderdeel van de accreditatie. Speciale belangstelling van de NVAO ging uit naar de betrokkenheid van de docenten bij de BOB. De resultaten zijn verzameld bij 234 docenten aan 23 opleidingen en geven slechts een indruk van de eerste ervaringen met en betrokkenheid bij de BOB.

Zelfevaluatie: positief beoordeeld product van ook docenten, maar niet alle docenten actief betrokken

Belangrijk onderdeel van de BOB is ten eerste de zelfevaluatie door de opleiding. Positief is hier dat de bevraagde docenten de zelfevaluatie duidelijk zien als een product van docenten en management van de opleiding gezamenlijk. Het zelfevaluatierapport wordt door docenten heel positief beoordeeld; de grote meerderheid (84%) vindt het objectief, valide, zelfkritisch en volledig. Niet alle docenten zijn ook zelf betrokken geweest bij de zelfevaluatie; onder docenten die al eerder ervaring hebben opgedaan met visiteren is de betrokkenheid bij het opstellen van de zelfevaluatie flink hoger dan onder docenten zonder deze ervaring.

Kwaliteit van visitatiecommissie en van eindrapport is goed

Tweede centrale onderdeel van de BOB is het bezoek van de visitatiecommissie. Positief is allereerst dat de kwaliteit van de commissies buiten kijf staat. Vrijwel geen enkele respondent is negatief over aspecten als inhoudelijke deskundigheid, kennis van het werkveld en objectiviteit; het merendeel vindt deze (zeer) goed. Ook bij het eindrapport van de commissie beoordeelt bijna geen docent de herkenbaarheid, de bruikbaarheid, het kritisch karakter en de leesbaarheid als onvoldoende; het merendeel vindt het eindrapport (zeer) goed. Ook vindt het grote merendeel van de docenten dat de commissie voldoende tot (zeer) veel aandacht besteedde aan hoofdaspecten uit het beoordelingskader: doelstellingen en inhoud van de opleiding, toetsen en beoordelen, gerealiseerd niveau van studenten en de kwaliteit van docenten. Een meerderheid (53%) vindt dat de visitatie 'nieuwe stijl' evenveel of zelfs meer bijdraagt aan de onderwijskwaliteit en bijna de helft van de docenten (46%) vindt dat de nieuwe visitatie meer gericht is op de inhoud van het onderwijs.

Contact met de visitatiecommissie varieert

Ruim de helft (53%) van de respondenten was bij de recente opleidingsbeoordeling gesprekspartner van de visitatiecommissie. De visitatiecommissie spreekt docenten bijna allemaal op invitatie; het open spreekuur speelt een zeer beperkte rol en geniet ook een geringe bekendheid (59% van de docenten weet niet van het bestaan), zowel onder docenten met ervaring met eerdere visitaties als zonder deze ervaring (resp. 55% en 61%). Wel zou het gebruik van het open spreekuur wat kunnen groeien als de bekendheid groter zou zijn; negen procent van degenen die het spreekuur niet kenden, zou zeker of waarschijnlijk daarvan gebruik hebben gemaakt als men van het bestaan had geweten.

Oordeel over BOB als geheel: stimulerend, maar ook bureaucratisch

De ondervraagde docenten beschouwen de BOB als stimulerend en niet bedreigend en zij beschouwen deze ook als een verbetering ten opzichte van de oude werkwijze. Tegelijkertijd heeft de meerderheid van de ondervraagde docenten de nieuwe visitatie ervaren als het moeten afleggen van verantwoording en vond de meerderheid de visitatie 'nieuwe stijl' bureaucratisch. Ook vindt bijna de helft (45%) van de bevraagde docenten met ervaring met eerdere visitaties dat de bureaucratie is toegenomen en vindt een kwart van deze docenten dat het verantwoordingsgehalte is toegenomen, in vergelijking met de oude

werkwijze. Wat verbetermogelijkheden betreft, komt naar voren dat de ondervraagde docenten (nog) meer accent in de BOB op *onderwijsverbetering* en op het *gerealiseerd niveau* zouden willen zien.

Betrokkenheid docenten is groot maar blijft nog aandachtspunt

De betrokkenheid bij de BOB kan op meer manieren dan een bijdrage aan de zelfevaluatie of een gesprek met de commissie tot uiting komen. Ook bijvoorbeeld via gesprekken met collega's of deelname aan interne bijeenkomsten kan betrokkenheid getoond worden. De eigen betrokkenheid bij de BOB wordt door een grote meerderheid van de docenten omschreven als 'betrokken' tot '(zeer) nauw betrokken' (totaal ho: 71%). Ook nemen de meeste bevraagde docenten waar dat van hun collega's de helft of meer (nauw) betrokken is bij de BOB. Omgekeerd betekent dit dat toch een flink deel van de bevraagde docenten (totaal ho: 29%) weinig tot geen betrokkenheid bij de BOB toont.
De betrokkenheid onder docenten bij de opleidingsbeoordeling lijkt al met al groot te zijn, en lijkt ook licht te zijn toegenomen in het nieuwe accreditatiestelsel. Op die belangrijke vraag of de betrokkenheid van docenten is toegenomen, is echter in dit onderzoek nog geen heel overtuigend bevestigend antwoord mogelijk. Ongeveer een derde (32%) van de ondervraagde docenten vindt dat er meer betrokkenheid is onder docenten, ongeveer een vijfde (22%) is het hiermee (zeer) oneens. Een duidelijk aandachtspunt is de bekendheid van het open spreekuur; onder de respondenten die geen gesprekspartner waren van de visitatiecommissie lijkt de meerderheid niet op de hoogte te zijn van het bestaan.
Tot slot: het grote aantal "weet niet"-antwoorden bij sommige items is opvallend, vooral onder respondenten zonder visitatie-ervaring. Dat lijkt te suggereren dat opleidingen meer kunnen doen aan gezamenlijke reflectie op de uitkomsten en het proces van de opleidingsbeoordeling.

2 Inleiding

2.1 Achtergrond

De NVAO beoordeelt de kwaliteit van het hoger onderwijs in Nederland en Vlaanderen. Sinds 1 januari 2011 is de wijze van accrediteren in het hoger onderwijs op een aantal punten veranderd. Met deze veranderingen wil de NVAO toezicht op maat bereiken, meer focus op inhoud en de resultaten van opleidingen, een vermindering van administratieve lasten en de betrokkenheid van docenten bij de opleidingsbeoordeling stimuleren.

Nieuw is dat hogeronderwijsinstellingen sinds 1 januari 2011 een *instellingstoets* kwaliteitszorg kunnen laten verrichten door de NVAO. Met deze toets wordt het kwaliteitszorgsysteem op diverse onderwerpen op instellingsniveau doorgelicht. Bij een positief oordeel volstaat voor alle opleidingen binnen de instelling vervolgens een 'beperkte opleidingsbeoordeling' (BOB).

Ook nieuw is de wijze van samenstelling van de visitatiepanels. De instelling kan voortaan zelf een panel samenstellen of een extern evaluatiebureau het panel laten samenstellen en deze voorafgaand aan de visitatie ter instemming voordragen aan de NVAO. Dit panel spreekt tijdens de beoordeling van de opleiding met studenten, docenten en andere medewerkers van de opleiding. Daarnaast kunnen studenten, docenten en andere medewerkers hun oordeel over de opleiding kwijt tijdens een open spreekuur. Het panel kan tevens in overleg met de opleiding colleges of andere onderwijsleersituaties bezoeken.

Voor de beperkte opleidingsbeoordeling wordt een aangepast beoordelingskader gebruikt. De BOB bestaat uit een discussie met 'peers' over drie vragen:
1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe realiseert de opleiding dit?
3. Worden de doelstellingen bereikt?

De drie vragen zijn vertaald naar drie standaarden:
1. *De beoogde eindkwalificaties van de opleiding*: concretisering naar inhoud, niveau en oriëntatie, inclusief een vergelijking met internationale eisen.
2. *De onderwijsleeromgeving*: beoordeling kwaliteit programma, personeel en opleidingsspecifieke voorzieningen en de samenhang daartussen.
3. *Toetsing en realisatie eindniveau*: beoordeling systeem van toetsing en van de realisatie door afgestudeerden van de beoogde eindkwalificaties.

Een visitatiepanel geeft een gemotiveerd oordeel over deze standaarden: onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Ook geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel.

Belangrijk volgens de NVAO is de betrokkenheid van en het draagvlak onder docenten bij dit proces. Om die reden wil de NVAO de eerste ervaringen van docenten met de BOB meten. In de volgende paragraaf wordt de opzet van het veldwerk en de respons besproken. In hoofdstuk 3 worden de resultaten van de enquête uiteengezet.

2.2 Opzet en respons

De NVAO ontwikkelde een vragenlijst die de ervaring met en het oordeel over de nieuwe accreditatiemethode meet. Deze vragenlijst is uitgezet onder docenten van opleidingen die volgens de NVAO de nieuwe beperkte beoordelingswijze hebben ondergaan. In totaal zijn opleidingsmanagers, opleidingscoördinatoren en andere contactpersonen van 46 opleidingen[1] (hbo: 32; wo: 14) waar ervaring is met de beperkte beoordelingswijze benaderd met de vraag of zij wilden deelnemen aan de enquête. Hierop hebben 23 opleidingen (hbo: 19; wo: 4) positief gereageerd (tabel 1). Redenen om niet deel te nemen aan de enquête waren divers (alleen buitenlandse of gastdocenten werkzaam, op dit moment bezig met accreditatie of geen tijd).

Tabel 1 Aantal opleidingen met ervaring met beperkte opleidingsbeoordeling, naar soort hoger onderwijs en niveau

	Aantal opleidingen	Deelname opleidingen	Deelnamepercentage
Hbo bachelor	24	15	63%
Hbo master	8	4	50%
Wo bachelor	3	1	33%
Wo master	11	3	27%
Totaal	46	23	50%

Bron: NVAO en Enquête evaluatie BOB.

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 22 november 2012 tot 22 januari 2013. Om docenten van opleidingen die de nieuwe beperkte beoordelingswijze hebben ondergaan uit te kunnen nodigen, zijn de e-mailadressen van deze docenten opgevraagd bij de contactpersonen van de instellingen. Een drietal opleidingen heeft ervoor gekozen zelf de docenten te benaderen. Er is één keer electronisch gerappeleerd. In totaal zijn 601 docenten uitgenodigd (tabel 14, bijlage A).

De vragenlijst is door 351 respondenten geopend. Voor dit rapport zijn alleen respondenten meegenomen die de vragenlijst in zijn geheel hebben ingevuld (248 respondenten). Er bleken 14 respondenten onterecht te zijn benaderd voor de enquête (geen onderwijstaken); ook zij zijn buiten de analyses gehouden. De resultaten zijn uitgesplitst naar de mate van ervaring met eerdere visitaties[2], op grond van het oude accreditatiekader (2003-2011): geen of slechts geringe ervaring ('geen ervaring') versus redelijk tot veel ervaring ('ervaring'). Er is (exploratief) getoetst op verschillen tussen deze twee groepen respondenten. Wanneer er geen significante verschillen zijn gevonden, zijn de resultaten weergegeven voor de groep respondenten als geheel; in bijlage b zijn de tabellen opgenomen voor deze niet-significante resultaten naar mate van ervaring met eerdere visitaties.

Tabel 2 Ervaring met eerdere visitaties (%)

	%	n
Geen ervaring	53	125
Ervaring	47	109
Totaal	100	234

Bron: NVAO en Enquête evaluatie BOB.

[1] Hoewel vijf opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen in eerste instantie waren uitgenodigd voor dit onderzoek, bleken zij nog niet volgens de beperkte opleidingsbeoordeling geaccrediteerd te zijn.

[2] Vanwege de lage respons is er niet uitgesplitst naar hbo / wo danwel naar bachelor / master.

3 Resultaten

3.1 Bekendheid met de beperkte opleidingsbeoordeling

De nieuwe opzet van het accreditatiestelsel is bekender onder respondenten met ervaring met eerdere visitaties dan onder respondenten die geen ervaring met visitaties hebben. De helft van deze laatste groep is niet of nauwelijks bekend met de nieuwe opzet; onder docenten met eerdere ervaring ligt dit op 16 procent (figuur 1). Onder docenten zonder ervaring met visitaties is elf procent goed tot zeer goed bekend met de nieuwe opzet, onder docenten met ervaring met visitaties is dit 38 procent.

*Figuur 1 Bekendheid met nieuwe opzet accreditatiestelstel, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

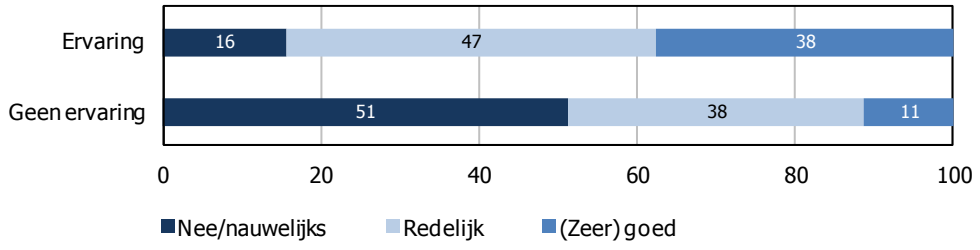

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

3.2 Betrokkenheid bij de beperkte opleidingsbeoordeling

Meer betrokkenheid bij opstellen zelfevaluatie onder docenten met ervaring met eerdere visitaties

Vooral de ondervraagde docenten met ervaring met eerdere visitaties zijn betrokken geweest bij het opstellen van de zelfevaluatie van de opleiding: 34 procent is betrokken geweest en 27 procent is (zeer) nauw betrokken geweest. Van de groep die niet eerder ervaring heeft opgedaan met visitaties is 21 procent betrokken en 6 procent (zeer) nauw betrokken geweest. Driekwart van deze laatste groep is niet of weinig betrokken geweest bij het opstellen van de zelfevaluatie (figuur 2).

*Figuur 2 Betrokken geweest bij opstellen zelfevaluatie?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

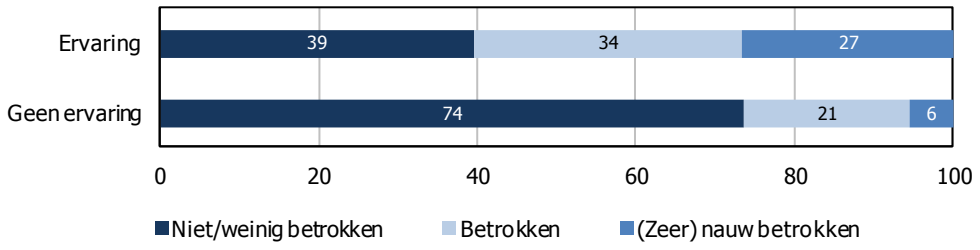

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

Van de ondervraagde docenten die betrokken zijn geweest bij het opstellen van de zelfevaluatie, geeft een ruime meerderheid aan dat het (zeer) goed gelukt is om de evaluatie te beperken. Vier procent is van mening dat dit niet of maar beperkt is gelukt (figuur 3).

*Figuur 3 Is het gelukt om de zelfevaluatie te beperken tot dat wat nodig is voor die beperkte beoordeling? (%)**

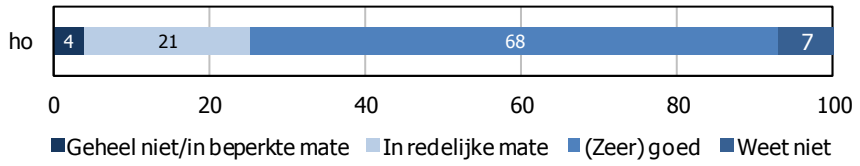

Bron: Enquête evaluatie BOB. n=99. * Indien betrokken of (zeer) nauw betrokken geweest bij opstellen zelfevaluatie.

Helft docenten zonder visitatie-ervaring spreekt visitatiecommissie niet

Figuur 4 laat zien dat docenten met ervaring met visitaties (63%) vaker met de visitatiecommissie hebben gesproken dan docenten zonder deze ervaring (43%).

*Figuur 4 Gesproken met de visitatiecommissie, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

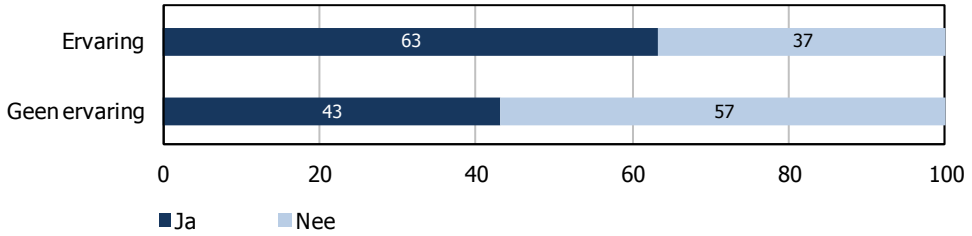

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

Open spreekuur weinig benut…

Docenten die gesproken hebben met de visitatiecommissie hebben dit voornamelijk in de rol van gesprekspartner gedaan (figuur 5). Slechts een klein deel heeft gebruikgemaakt van het open spreekuur.

*Figuur 5 Was u een van de gesprekspartners of heeft u gebruikgemaakt van het open spreekuur? (%)**

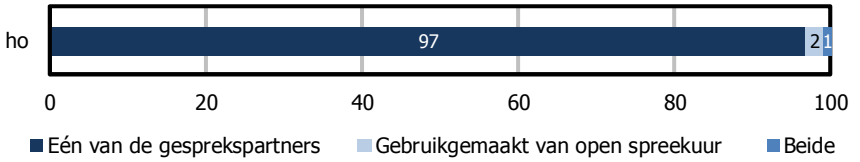

Bron: Enquête evaluatie BOB. n=123. *Indien gesproken met visitatiecommissie.

… en open spreekuur ook weinig bekend

Van de docenten die niet hebben gesproken met de visitatiecommissie geeft de meerderheid (59%) aan dat zij niet op de hoogte waren van het bestaan van het open spreekuur (figuur 6). Als zij wel van het spreekuur hadden geweten, had 9 procent hier zeker of waarschijnlijk wel gebruik van gemaakt (figuur 7). Ruim de helft geeft aan dat zij zeker of waarschijnlijk geen gebruik hadden gemaakt van het open spreekuur als zij van dit spreekuur op de hoogte waren geweest.

*Figuur 6 Wist u dat de commissie een open spreekuur had? (%)**

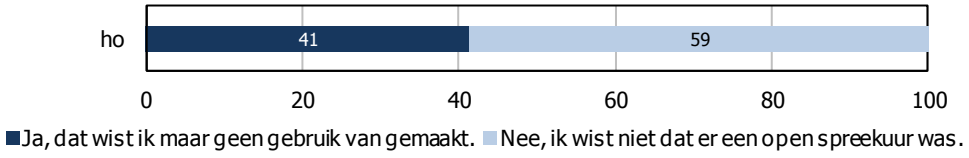

Bron: Enquête evaluatie BOB. n=111. *Indien niet gesproken met visitatiecommissie.

*Figuur 7 Gebruikgemaakt van open spreekuur als u had geweten van het open spreekuur? (%)**

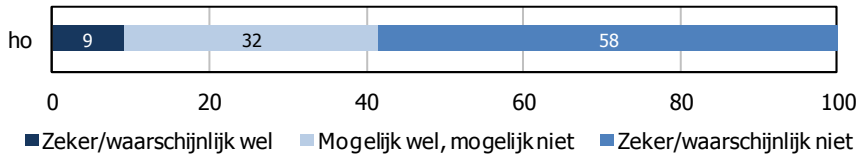

Bron: Enquête evaluatie BOB. n=65. *Indien niet gesproken met visitatiecommissie en niet bekend met bestaan van open spreekuur.

Grootste groep voelt zich betrokken bij de opleidingsbeoordeling

In het algemeen voelt de meerderheid van de docenten zich in eniger mate betrokken bij de opleidingsbeoordeling (totaal ho: 71%). Wel zijn er duidelijk verschillen te zien in het oordeel over de mate van eigen betrokkenheid tussen docenten met ervaring en docenten zonder ervaring met visitaties. Van de docenten die ervaring hebben met visitaties ervaart 48 procent hun eigen betrokkenheid en hun rol bij de opleidingsbeoordeling als (zeer) nauw; onder docenten zonder ervaring voelt 29 procent zich (zeer) nauw betrokken (figuur 8). Hierbij is gevraagd naar de betrokkenheid die kan worden geuit door met collega's over de BOB te praten of naar voorlichtingsbijeenkomsten te gaan of anderszins input te geven of blijk te geven van betrokkenheid. Een minderheid van de docenten die voor de beperkte opleidingsbeoordeling al ervaring hebben opgedaan met visitaties voelt zich niet of een beetje betrokken bij de opleidingsbeoordeling. Docenten zonder ervaring met visitaties voelen zich duidelijk minder betrokken bij de opleidingsbeoordeling: 42 procent geeft aan zich helemaal niet of slechts een beetje betrokken te voelen bij de beoordeling van hun opleiding.

*Figuur 8 Oordeel eigen betrokkenheid en rol bij de opleidingsbeoordeling, naast zelfevaluatie en gesprekken, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

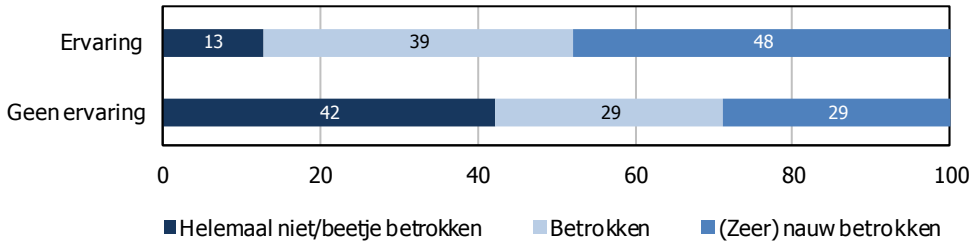

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

Aan de docenten is ook gevraagd hoe zij de betrokkenheid bij de BOB bij hun *collega's* inschatten. Hier zien we dat docenten met ervaring met visitaties de betrokkenheid van hun collega's hoger inschatten dan docenten zonder deze ervaring. Meer dan de helft (63%) van de docenten met visitatie-ervaring meent dat alle of in ieder geval de meeste docenten betrokken zijn geweest bij de recente beoordeling van de opleiding, terwijl onder docenten zonder visitatie-ervaring 46 procent van mening is dat alle of de meeste collega's betrokken zijn geweest bij de recente beoordeling (figuur 9).

*Figuur 9 Oordeel betrokkenheid andere docenten bij recente opleidingsbeoordeling, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

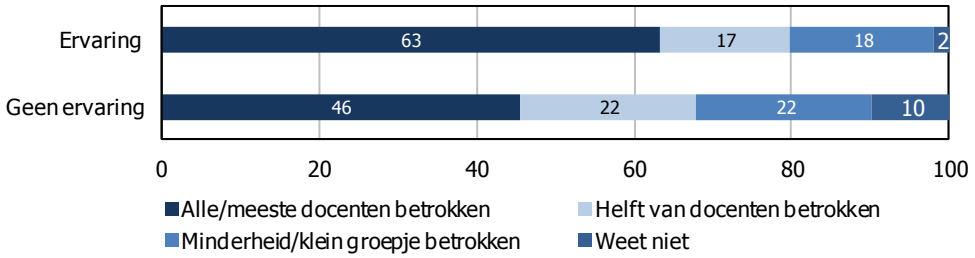

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

3.3 Oordeel over de zelfevaluatie

Verreweg de meeste ondervraagde docenten zijn bekend met de inhoud van het zelfevaluatierapport (figuur 10). Onder docenten die eerder ervaring hebben opgedaan met visitaties is deze bekendheid groter dan onder docenten zonder visitatie-ervaring.

*Figuur 10 Bekend met de inhoud van het zelfevaluatierapport dat door uw opleiding is opgesteld?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

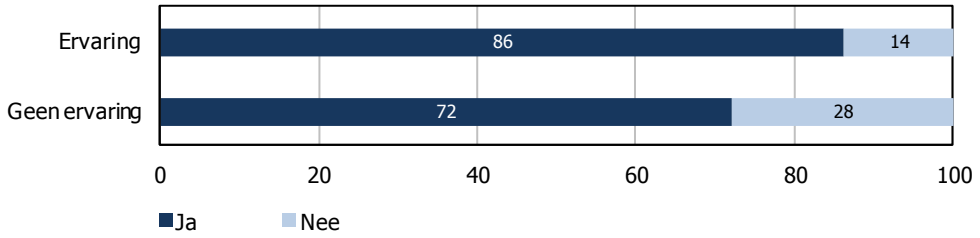

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

Zelfevaluatie wordt goed beoordeeld

Tabel 3 laat zien dat respondenten die bekend zijn met de inhoud van het rapport, deze beoordelen als objectief (84% (zeer) eens), valide (83% (zeer) eens), zelfkritisch (84% (zeer) eens) en volledig (84% (zeer) eens).

*Tabel 3 Hoe beoordeelt u inhoudelijk de zelfevaluatie van uw opleiding? (%)**

	Objectief	Valide	Zelfkritisch	Volledig
(Zeer) oneens	2	2	2	3
Niet eens/niet oneens	10	10	12	8
(Zeer) eens	84	83	84	84
Weet niet	3	5	2	4
Totaal (n=100%)	184	184	184	184

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien bekend met inhoud van het zelfevaluatierapport.

Zelfevaluatie wordt gezien als gezamenlijk product van docenten en opleidingsmanagement

Ongeveer een derde van de respondenten vindt de zelfevaluatie een gezamenlijk product waaraan het opleidingsmanagement en docenten in gelijke mate bijgedragen hebben. Het deel van de respondenten dat de evaluatie ziet als een product van alleen het opleidingsmanagement of van alleen het team van docenten is klein (tabel 4). De rol van docenten wordt wat hoger gewaardeerd: 39 procent van de respondenten vindt dat docenten meer dan het opleidingsmanagement hebben bijgedragen, tegenover 24 procent die de rol van het opleidingsmanagement groter inschat. Ook vinden respondenten vaker de zelfevaluatie een volledig product van de docenten (9% versus 2% die het ziet als werkstuk van louter het management).

*Tabel 4 Hoe beoordeelt u de totstandkoming van de zelfevaluatie van uw opleiding? (%)**

	%	n
Individueel werkstuk opleidingsmanagement	2	4
-	22	41
-	34	62
-	30	56
Product van het team van docenten	9	17
Weet niet	2	4
Totaal	100	184

Bron: Enquête evaluatie BOB.*Indien bekend met inhoud van het zelfevaluatierapport.

3.4 Aandacht voor de beoordelingsstandaarden

Binnen de beperkte opleidingsbeoordeling zijn drie standaarden opgesteld aan de hand waarvan de opleiding getoetst wordt (zie hoofdstuk 2). In de vragenlijst is gevraagd of en in welke mate het visitatiepanel aandacht besteedt aan vijf aspecten binnen deze standaarden: doelstellingen van de opleiding, inhoud van de opleiding, toetsen en beoordelen, gerealiseerd niveau van studenten en kwaliteit van docenten.

Voldoende tot veel aandacht voor aspecten

Uit tabel 5 blijkt dat het visitatiepanel volgens het merendeel van de bevraagde docenten voldoende tot (zeer) veel aandacht had voor een vijftal belangrijke aspecten binnen de beoordeling. Slechts een (zeer) klein groepje respondenten vindt dat er geen of weinig aandacht was voor die aspecten. De groep repondenten zonder ervaring met visitaties weet duidelijk vaker dan de groep met visitatie-ervaring niet of er aandacht besteed is aan de genoemde aspecten.
De hoeveelheid aandacht voor 'toetsen en beoordelen' en voor 'gerealiseerd niveau studenten' wordt door *vrijwel geen* van de respondenten als weinig bevonden. Bij de overige aspecten (doelstellingen en inhoud van de opleiding, kwaliteit van de docenten) is de groep die vindt dat er weinig of geen aandacht voor was, wat groter. Bij die aspecten is tevens de groep die vindt dat er (zeer) veel aandacht voor was wat kleiner dan bij de twee andere aspecten, met name bij het aspect 'kwaliteit van de docent'. Geconcludeerd kan worden dat docenten vinden dat de aandacht voor toetsen en voor het eindniveau het meest pregnant is en dat de aandacht voor de andere aspecten ook op orde, maar wat minder intensief is. Een grote groep, en dan vooral onder docenten zonder visitatie-ervaring, kan niet zeggen of er veel of weinig aandacht voor aspecten van de beoordeling was.

Tabel 5 In hoeverre besteedde het panel tijdens de recente visitatie aandacht aan de volgende aspecten?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Doelstellingen van de opleiding*	Inhoud van de opleiding*	Toetsen en beoordelen*	Gerealiseerd niveau van studenten*	Kwaliteit van docenten*
Geen ervaring					
Helemaal niet/weinig	7	6	-	3	10
Niet veel/niet weinig	11	11	10	9	14
(Zeer) veel	41	49	64	58	38
Weet niet	41	34	26	30	38
Totaal (n=100%)	125	125	125	125	125
Ervaring					
Helemaal niet/weinig	6	6	1	-	5
Niet veel/niet weinig	19	17	6	6	25
(Zeer) veel	53	61	79	77	51
Weet niet	22	16	15	17	19
Totaal (n=100%)	109	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Significante verschillen (p<0,05).

3.5 Kwaliteit van de visitatiecommissie

De oordelen over de kwaliteit van de visitatiecommissie worden in tabel 6 weergegeven. Het verschil tussen de bevraagde docenten met en zonder visitatie-ervaring is vooral te zien in de groep die geen oordeel kan (of wil) vellen over de kwaliteit van de visitatiecommissie: deze groep is onder docenten zonder ervaring met visitaties groter dan onder docenten die wel ervaring hebben met visitaties. Deze laatste groep respondenten is meer uitgesproken positief over de kwaliteit van de commissie op alle vier de aspecten dan de groep docenten zonder ervaring met visitaties. Van de bevraagde docenten is slechts een zeer klein deel negatief (oordeel slecht of zeer slecht) over de kwaliteit van de visitatiecommissies.

Tabel 6 Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de visitatiecommissie?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Inhoudelijke deskundigheid*	Kennis van het werkveld*	Objectiviteit*	Geschiktheid in het algemeen*
Geen ervaring				
(Zeer) slecht	2	2	2	1
Niet slecht/niet goed	7	7	10	6
(Zeer) goed	46	46	40	49
Weet niet	44	44	48	45
Totaal (n=100%)	125	125	125	125
Ervaring				
(Zeer) slecht	1	1	2	2
Niet slecht/niet goed	9	13	10	3
(Zeer) goed	66	61	63	71
Weet niet	24	26	25	25
Totaal (n=100%)	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. * Significante verschillen (p<0,05).

3.6 Eindoordeel van de visitatiecommissie

Het eindoordeel van de visitatiecommissie is onder een ruime meerderheid van de ondervraagde docenten in meer of mindere mate bekend (figuur 11). Onder docenten met ervaring met eerdere visitaties is deze bekendheid groer dan onder docenten zonder deze ervaring. Docenten met ervaring met eerdere visitaties hebben iets vaker het rapport ook daadwerkelijk gelezen dan docenten zonder ervaring met eerdere visitaties.

*Figuur 11 Bekend met het rapport/eindoordeel van de visitatiecommissie?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

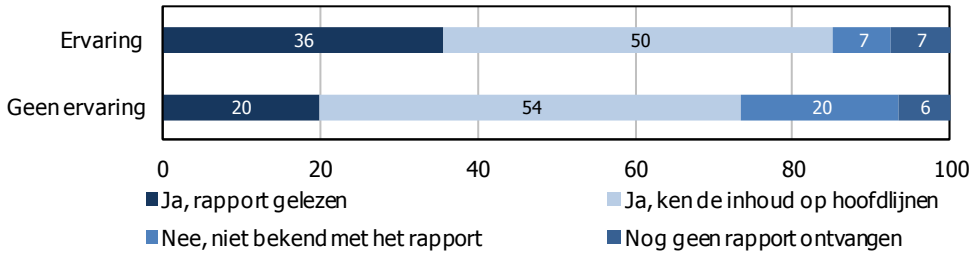

Bron: Enquête evaluatie BOB. n(ervaring)=109, n(geen ervaring)=125. *Significante verschillen (p<0,05).

Het eindoordeel van de commissie is volgens de docenten die het rapport kennen voldoende (57%) of goed (42%), één procent geeft aan dat het eindoordeel onvoldoende was (figuur 12).

*Figuur 12 Wat was volgens u het eindoordeel van de visitatiecommissie over de opleiding? (%)**

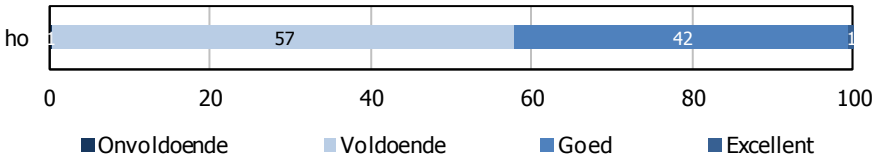

Bron: Enquête evaluatie BOB. n=185. *Indien bekend met het eindoordeel.

Eindrapport wordt inhoudelijk positief beoordeeld

Een ruime meerderheid van de docenten (67%) vindt de inhoud van het eindrapport (zeer) goed herkenbaar, 64 procent vindt het eindrapport (zeer) goed bruikbaar, 68 procent vindt het eindrapport (zeer) kritisch en 57 procent vindt het rapport goed tot zeer goed leesbaar (tabel 7). Slechts een enkeling is ontevreden over inhoudelijke aspecten van het eindrapport.

*Tabel 7 Hoe beoordeelt u de inhoud van het eindrapport van de visitatiecommissie? (%)**

	Herkenbaarheid	Bruikbaarheid	Kritisch karakter	Leesbaarheid
(Zeer) slecht	3	3	1	1
Niet slecht/niet goed	15	15	15	17
(Zeer) goed	67	64	68	57
Weet niet	16	18	17	25
Totaal (n=100%)	185	185	185	185

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien bekend met het eindoordeel.

3.7 Algemene ervaringen met de visitatie 'nieuwe stijl'

Belangrijk zijn de algemene ervaringen van docenten met de nieuwe beoordelingswijze. Daarbij zijn er enkele vermeldenswaardige verschillen te zien. Op de algemene vraag of de nieuwe BOB als bedreigend wordt ervaren, reageren de meeste respondenten negatief. Ook ervaren de meeste respondenten de BOB als stimulerend. Over die aspecten is slechts een klein deel van de respondenten minder te spreken (zo rond de 10%). De BOB wordt dus overwegend stimulerend en niet bedreigend gevonden.

Ruim de helft van de respondenten heeft de beoordeling (zeer) veel ervaren als het moeten afleggen van verantwoording (54%) en heeft deze (zeer) veel ervaren als bureaucratisch (56%). Over het inhoudelijk belangrijke aspect 'bijdrage aan de onderwijskwaliteit' zijn de meningen van docenten verdeeld. Een vijfde (21%) ziet (zeer) weinig bijdrage van de BOB aan de onderwijskwaliteit; een ongeveer net zo grote groep (29%) ziet juist (zeer) veel bijdrage aan deze kwaliteit en bijna een derde is van mening dat de bijdrage aan de onderwijskwaliteit niet veel maar ook niet weinig is.

Tabel 8 Hoe heeft u de visitatie 'nieuwe stijl' in het algemeen ervaren? (%)

	Bedreigend	**Stimulerend**	**Verantwoording moeten afleggen**	**Bureaucratisch**	**Bijdrage aan onderwijs-kwaliteit**
(Zeer) weinig	58	12	9	5	21
Niet weinig/niet veel	18	32	22	24	32
(Zeer) veel	8	38	54	56	29
Weet niet	16	18	15	15	18
Totaal (n=100%)	234	234	234	234	234

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Oordeel over beperkte opleidingsbeoordeling is overwegend positief

Vervolgens is in de vragenlijst nader gevraagd naar het oordeel over het beoordelingskader en in hoeverre het visitatiepanel zich daaraan houdt (tabel 9). Bij deze vragen is er met name onder de groep respondenten zonder eerdere ervaring met visitaties een flink deel (42 tot 61%) dat 'weet niet' antwoordt. Opvallend is dat ook onder respondenten met eerdere ervaring met visitaties het percentage dat 'weet niet' antwoord op de stelling dat het kader voor BOB voldoende helder aangeeft welke informatie verlangd wordt door het visitatiepanel, hoog is (34%). Het lijkt erop dat de bekendheid met het kader voor BOB nog niet bij alle docenten aanwezig is. De meeste respondenten die wel een oordeel hebben, vinden dat het panel zich beperkte tot de voor de BOB relevante zaken. Daarnaast vindt de meerderheid dat de BOB niet te smal is.

In dit onderdeel van de vragenlijst is ook meegenomen of de BOB (per saldo) leidt tot een verlaging van de accreditatielast. In vergelijking met de hiervoor weergegeven algemene oordelen over het afleggen van verantwoording en de bureaucratie, zijn hier de antwoorden wat minder uitgesproken. De groep respondenten (zowel met als zonder eerdere visitatie-ervaring) die vindt dat de beperkte opleidingsbeoordeling leidt tot een verlaging van de accreditatielast is iets groter dan de groep die het hiermee oneens is.

Tabel 9 Oordeel over beperkte opleidingsbeoordeling, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Panel beperkte zich tot de voor de BOB relevante zaken*	BOB is zo smal dat het weinig zegt over opleiding*	Kader voor BOB geeft voldoende helder aan welke informatie verlangd wordt door visitatiepanel*	BOB leidt tot verlaging van accreditatielast*
Geen ervaring				
(Zeer) oneens	2	35	1	13
Niet eens/niet oneens	11	14	16	18
(Zeer) eens	38	9	22	17
Weet niet	48	42	61	53
Totaal (n=100%)	125	125	125	125
Ervaring				
(Zeer) oneens	6	56	4	25
Niet eens/niet oneens	16	14	14	19
(Zeer) eens	57	14	49	33
Weet niet	22	17	34	23
Totaal (n=100%)	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. * Significante verschillen (p<0,05).

Verschillen met oude beoordelingswijze uiteenlopend beoordeeld

In de enquête is aan de docenten die ervaring hebben met de oude manier van visiteren gevraagd hoe zij de nieuwe werkwijze in vergelijking daarmee beoordelen. De meningen over de nieuwe stijl van visiteren zijn op aspecten nogal verdeeld (tabel 10). Ten opzichte van de oude manier van visiteren vinden respondenten de nieuwe werkwijze duidelijk minder bedreigend en meer stimulerend. Slechts een klein deel vindt het (veel) meer bedreigend (8%) en (veel) minder stimulerend (6%). Van de respondenten vindt 45 procent de nieuwe werkwijze (veel) meer bureaucratisch en slechts vier procent vindt het minder bureaucratisch geworden. Bij de aspecten 'verantwoording moeten afleggen' en 'bijdrage aan de onderwijskwaliteit' zijn de meningen meer verdeeld. Bij verantwoording afleggen vindt 14 procent het minder geworden tegenover 23 procent meer; bij de bijdrage aan onderwijskwaliteit ziet 15 procent een toename en 28 procent juist een afname.

*Tabel 10 Hoe heeft u de visitatie 'nieuwe stijl' ervaren in vergelijking met eerdere visitaties? (%)**

	Bedreigend	Stimulerend	Verantwoording moeten afleggen	Bureaucratisch	Bijdrage aan onderwijskwaliteit
(Veel) minder	31	6	14	4	28
Evenveel	46	39	49	39	43
(Veel) meer	8	42	23	45	15
Weet niet	15	13	15	13	15
Totaal (n=100%)	109	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. * Alleen indien ervaring met eerdere visitaties.

Betrokkenheid docenten niet heel duidelijk gegroeid, gerichtheid op inhoud onderwijs wel

Een kernvraag is ten slotte of docenten bij de nieuwe BOB meer betrokken zijn in vergelijking met de oude werkwijze (tabel 11). De docenten met ervaring met de oude werkwijze lijken daarvan niet allemaal overtuigd; 32 procent is het (zeer) eens met de stelling dat de betrokkenheid is toegenomen, en 35 procent vindt dat de betrokkenheid niet is veranderd. Verder is 38 procent het (zeer) oneens met de stelling dat de recente visitatie minder tijd heeft gekost, een kwart is van mening dat de visitatie evenveel tijd heeft gekost en eveneens een kwart vindt dat de nieuwe BOB minder tijd heeft gekost. Het vaakst positief zijn docenten over het feit dat de BOB meer dan de oude werkwijze gericht is op de inhoud van het onderwijs; 46 procent is het daarmee (zeer) eens. Ook is per saldo de waarneming dat de BOB meer ging over het eigen vak/de eigen opleiding.

*Tabel 11 Beoordeling recente visitatie in vergelijking met eerdere ervaringen (%)**

	Nieuwe visitatie is meer gericht op de inhoud van het onderwijs	**De recente visitatie ging meer over mijn vak/opleiding**	**De docenten waren meer betrokken**	**De recente visitatie kostte mij minder tijd**
(Zeer) oneens	12	21	22	38
Niet eens/niet oneens	28	35	35	26
(Zeer) eens	46	30	32	24
Weet niet	15	14	11	13
Totaal (n=100%)	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. * Alleen indien ervaring met eerdere visitaties.

3.8 Verbeteringen BOB

Ten slotte is in de enquête aan de docenten gevraagd welke accentverschuivingen en verbeteringen naar hun mening nodig zijn in de nieuwe beperkte opleidingsbeoordeling (figuur 12). Daaruit volgen twee belangrijke bevindingen.
Ten eerste vinden respondenten dat er meer aandacht nodig is voor verbetering van het onderwijs; slechts één procent wil hier minder aandacht voor en 55 procent van de respondenten zonder en 66 procent van de respondenten met eerdere visitatie-ervaring wil (veel) meer aandacht. Bij de andere resultaten zagen we eerder ook al dat de aandacht in de visitatie voor onderwijs en de bijdrage aan de onderwijskwaliteit weliswaar niet duidelijk negatief wordt beoordeeld (zie tabel 8 en tabel 10), maar zeker geen uitschieter wordt gevonden en dat een flinke groep ook vindt dat de aandacht hiervoor is afgenomen. Hier ligt dus duidelijk een aandachtspunt.
Ook bij het 'gerealiseerd niveau' is het beeld dat een flinke groep respondenten (39% zonder eerdere visitatie-ervaringen, 43% met eerdere visitatie-ervaringen) hier meer of veel meer aandacht voor wil en vrijwel niemand minder aandacht.
Het accent op ranking en in mindere mate controle mag volgens veel respondenten juist minder.

Tabel 12 Waar zou het accent moeten liggen bij de BOB, vergeleken met de recente beoordeling?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Controle	**Onderwijs verbeteren***	**'Ranking'**	**Gerealiseerd niveau***
Geen ervaring				
(Veel) minder	21	-	26	2
Evenveel	47	25	33	33
(Veel) meer	10	55	10	39
Weet niet	22	20	31	26
Totaal (n=100%)	125	125	125	125
Ervaring				
(Veel) minder	28	1	36	4
Evenveel	49	26	38	44
(Veel) meer	11	66	10	43
Weet niet	13	7	17	9
Totaal (n=100%)	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Significante verschillen (p<0,05).

Bijlage A Tabellen bij hoofdstuk 2

Tabel 13 Deelname aan enquête onder instellingen met ervaring met beperkte opleidingsbeoordeling

Instelling	Opleiding	Bama
ArtEZ	Typografie	master
Avans Hogeschool	Business IT & Management	bachelor
	Grafisch Ontwerpen	master
	Informatica	bachelor
	Sociaal Pedagogische Hulpverlening	bachelor
Christelijke Hogeschool Ede	Communicatie	bachelor
Christelijke Hogeschool Windesheim	Psychomotorische Therapie	master
	Special Educational Needs: Leraar Speciaal Onderwijs	master
Erasmus Universiteit Rotterdam	Development Studies	master
	Urban Management and Development	master
Hanzehogeschool Groningen	Opleiding tot fysiotherapeut	bachelor
	Toegepaste Psychologie	bachelor
	Voeding en Dietetiek	bachelor
	Werktuigbouwkunde	bachelor
Hogeschool Edith Stein	Opleiding tot Leraar Basisonderwijs	bachelor
Hogeschool Leiden	Fysiotherapie	bachelor
Hogeschool Rotterdam	Werktuigbouwkunde	bachelor
Hogeschool Utrecht	Opleiding tot Fysiotherapeut	bachelor
Hogeschool van Amsterdam	Voeding en Dietetiek	bachelor
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Culturele en Maatschappelijke Vorming	bachelor
Saxion Hogeschool	Opleiding tot Fysiotherapeut	bachelor
Technische Universiteit Eindhoven	Construction Management and Engineering	master
Universiteit van Tilburg	Liberal Arts and Sciences	bachelor

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Tabel 14 Netto respons docenten naar soort opleiding

	Steekproefomvang	Respons	% Respons t.o.v. steekproef
Hbo bachelor	409	175	43
Hbo master	106	39	37
Wo bachelor	7	5	71
Wo master	79	15	19
Totaal	601	234	39

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Tabel 15 Respons per geslacht, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Man	48	56	52
Vrouw	52	44	48
Totaal (N=100%)	125	109	234

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Tabel 16 Leeftijd, naar mate van ervaring met eerdere visitaties (%)

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
< 31 jaar	58	24	42
31-40 jaar	32	52	41
40> jaar	10	24	17
Gemiddelde leeftijd	27	35	31
Sd	10,3	7,7	9,8
Totaal (N=100%)	125	109	234

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Tabel 17 Aantal jaar werkervaring, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
0-5 jaar	34	2	19
5-10 jaar	34	17	26
10-20 jaar	24	33	28
20-30 jaar	5	28	15
>30 jaar	4	20	12
Totaal (N=100%)	125	109	234

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Tabel 18 Taken binnen de opleiding, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Verzorgen onderwijs	54	50	52
Verzorgen onderwijs en leidinggevende en/of coördinerende taken	51	61	56
Verzorgen onderwijs en promovendus	5	8	6
Andere taken	6	9	7
Totaal (N=100%)	125	109	234

Bron: Enquête evaluatie BOB. Meer antwoorden mogelijk. Percentages tellen niet op tot 100 procent.

Bijlage B Tabellen bij hoofdstuk 3

*Tabel 19 Is het gelukt om de zelfevaluatie te beperken tot dat wat nodig is voor die beperkte beoordeling?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Geheel niet/in beperkte mate	3	5	4
In redelijke mate	27	18	21
(Zeer) goed	58	73	68
Weet niet	12	5	7
Totaal (N=100%)	87	12	99

Bron: Enquête evaluatie BOB. * Indien betrokken of (zeer) nauw betrokken geweest bij opstellen zelfevaluatie.

*Tabel 20 Was u een van de gesprekspartners of heeft u gebruikgemaakt van het open spreekuur?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Ik was één van de gesprekspartners	93	100	97
Ik heb gebruik gemaakt van het open spreekuur	6	-	2
Beide	2	-	1
Totaal (N=100%)	54	69	123

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien gesproken met visitatiecommissie

*Tabel 21 Wist u dat de commissie een open spreekuur had?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Ja, dat wist ik, maar ik heb er geen gebruik van gemaakt.	39	45	41
Nee, ik wist niet dat er een open spreekuur was.	61	55	59
Totaal (N=100%)	71	40	111

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien niet gesproken met visitatiecommissie

*Tabel 22 Gebruikgemaakt van open spreekuur als u had geweten van het open spreekuur?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Zeker/waarschijnlijk wel	9	9	9
Mogelijk wel, mogelijk niet	28	41	32
Zeker/waarschijnlijk niet	63	50	58
Totaal (N=100%)	43	22	65

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien niet gesproken met visitatiecommissie en niet op de hoogte van open spreekuur

*Tabel 23 Hoe beoordeelt u inhoudelijk de zelfevaluatie van uw opleiding?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Objectief	Valide	Zelfkritisch	Volledig
Geen ervaring				
(Zeer) oneens	3	2	2	3
Niet eens/niet oneens	9	8	13	11
(Zeer) eens	81	82	80	78
Weet niet	7	8	4	8
Totaal (n=100%)	90	90	90	90
Ervaring				
(Zeer) oneens	1	2	1	3
Niet eens/niet oneens	12	12	11	5
(Zeer) eens	87	84	88	90
Weet niet	-	2	-	1
Totaal (n=100%)	94	94	94	94

Bron: Enquête evaluatie BOB. *Indien bekend met inhoud van het zelfevaluatierapport.

*Tabel 24 Hoe beoordeelt u de totstandkoming van de zelfevaluatie van uw opleiding?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Individueel werkstuk			
opleidingsmanagement	2	2	2
-	27	18	22
-	30	37	34
-	28	33	30
Product van het team van docenten	9	10	9
Weet niet	4	-	2
Totaal (n=100%)	90	94	184

Bron: Enquête evaluatie BOB.*Indien bekend met inhoud van het zelfevaluatierapport.

*Tabel 25 Wat was volgens u het eindoordeel van de visitatiecommissie over de opleiding?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Geen ervaring	Ervaring	Totaal
Onvoldoende	1	-	1
Voldoende	53	61	57
Goed	45	39	42
Excellent	1	-	1
Totaal (n=100%)	92	93	185

Bron: Enquête evaluatie BOB.*Indien bekend met inhoud van het zelfevaluatierapport.

*Tabel 26 Hoe beoordeelt u de inhoud van het eindrapport van de visitatiecommissie?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)**

	Herkenbaarheid	Bruikbaarheid	Kritisch karakter	Leesbaarheid
Geen ervaring				
(Zeer) slecht	4	3	2	-
Niet slecht/niet goed	13	17	12	15
(Zeer) goed	62	54	64	52
Weet niet	21	25	22	33
Totaal (n=100%)	92	92	92	92
Ervaring				
(Zeer) slecht	1	2	-	2
Niet slecht/niet goed	16	13	17	18
(Zeer) goed	72	73	71	62
Weet niet	11	12	12	17
Totaal (n=100%)	93	93	93	93

Bron: Enquête evaluatie BOB.*Indien bekend met het eindoordeel.

Tabel 27 Hoe heeft u de visitatie 'nieuwe stijl' in het algemeen ervaren?, naar ervaring met eerdere visitaties (%)

	Bedreigend	**Stimulerend**	**Verantwoording moeten afleggen**	**Bureaucratisch**	**Bijdrage aan onderwijs-kwaliteit**
Geen ervaring					
(Zeer) weinig	58	11	8	5	19
Niet weinig/niet veel	17	33	20	26	35
(Zeer) veel	7	34	54	51	24
Weet niet	18	22	18	18	22
Totaal (n=100%)	125	125	125	125	125
Ervaring					
(Zeer) weinig	59	14	10	5	22
Niet weinig/niet veel	18	30	24	22	29
(Zeer) veel	9	43	54	61	36
Weet niet	14	13	12	12	13
Totaal (n=100%)	109	109	109	109	109

Bron: Enquête evaluatie BOB.

Bijlage C Vragenlijst

v1

Aan welke instelling bent u verbonden?

- ❑ ---
- ❑ Hogeschool A
- ❑ Universiteit B

v2

Aan welke soort recent door de NVAO gevisiteerde/beoordeelde opleiding bent u verbonden?

- ❑ Hbo-bachelor
- ❑ Hbo-master
- ❑ Wo-bachelor
- ❑ Wo-master

v3

Wat zijn uw taken binnen de opleiding? ***Meerdere antwoorden mogelijk.***

- ❑ Ik verzorg onderwijs
- ❑ Ik verzorg onderwijs en heb daarnaast leidinggevende en of coördinerende taken
- ❑ Ik verzorg onderwijs en ben promovendus
- ❑ Anders, namelijk :

Graag vernemen wij van u ook enkele persoonskenmerken:

v4A

Wat is uw geslacht?

- ❑ Man
- ❑ Vrouw

v4B

Wat is uw leeftijd?

- ❑ ---

v4C

Hoe lang heeft u werkervaring in het hoger onderwijs?

- ❑ 0-5 jaar
- ❑ 5-10 jaar
- ❑ 10-20 jaar
- ❑ 20-30 jaar
- ❑ >30 jaar

v5

Bent u bekend met de nieuwe opzet van het accreditatiestelsel, bestaande uit een instellingstoets met daarna een beperkte of een uitgebreide opleidingsbeoordeling?

- ❑ Nee
- ❑ Nauwelijks
- ❑ Redelijk
- ❑ Goed
- ❑ Zeer goed

v6

In hoeverre was u betrokken bij het opstellen van de zelfevaluatie (kritische reflectie), die de opleiding diende op te stellen ten behoeve van de meest recente visitatie?

- ❑ Niet betrokken
- ❑ Weinig betrokken
- ❑ Betrokken
- ❑ Nauw betrokken
- ❑ Zeer nauw betrokken

v6A

De nieuwe accreditatieopzet gaat zoals gezegd uit van een beperkte opleidingsbeoordeling. Is het volgens u gelukt om de zelfevaluatie ook te beperken tot dat wat nodig is voor die beperkte beoordeling?

- ❑ Geheel niet
- ❑ In beperkte mate
- ❑ In redelijke mate
- ❑ Goed
- ❑ Zeer goed
- ❑ Weet ik niet

v7

Heeft u met de visitatiecommissie gesproken?

- ❑ Ja
- ❑ Nee

v7A

Was u een van de gesprekspartners of heeft u gebruikgemaakt van het open spreekuur?

- ❑ Ik was één van de gesprekspartners
- ❑ Ik heb gebruik gemaakt van het open spreekuur
- ❑ Beide

v7B

U heeft aangegeven niet met de visitatiecommissie te hebben gesproken. Wist u dat de commissie een open spreekuur had?

- ❑ Ja, dat wist ik, maar ik heb er geen gebruik van gemaakt.
- ❑ Nee, ik wist niet dat er een open spreekuur was.

v7B1

U heeft aangegeven niet te hebben geweten dat er een spreekuur was. Als u had geweten dat er een spreekuur van de visitatiecommissie was, had u er dan gebruik van gemaakt?

- ❑ Ja, zeker wel
- ❑ Waarschijnlijk wel
- ❑ Mogelijk wel, mogelijk niet
- ❑ Waarschijnlijk niet
- ❑ Nee, zeker niet

v8

Hoe beoordeelt u - naast de zelfevaluatie en eventuele gesprekken met het visitatiepanel - uw overige betrokkenheid en rol bij de opleidingsbeoordeling? ***Uw overige betrokkenheid kunt u bijvoorbeeld getoond hebben via (informele) gesprekken met collega's, inbreng in werkoverleg, aanwezigheid bij voorlichtingsbijeenkomsten.***

- ❑ Helemaal niet betrokken
- ❑ Beetje betrokken
- ❑ Betrokken
- ❑ Nauw betrokken
- ❑ Zeer nauw betrokken

v9

Hoe beoordeelt u de betrokkenheid van de andere docenten binnen uw opleiding bij de recente opleidingsbeoordeling?

- ❑ Alle docenten betrokken
- ❑ De meeste docenten betrokken
- ❑ De helft van de docenten betrokken
- ❑ Een minderheid betrokken
- ❑ Een klein groepje betrokken
- ❑ Weet niet

v10

Bent u bekend met de inhoud van het zelfevaluatierapport dat door uw opleiding is opgesteld?

- ❑ Ja
- ❑ Nee

v10A

Hoe beoordeelt u inhoudelijk de zelfevaluatie van uw opleiding?

	zeer oneens	oneens	niet eens/ niet oneens	eens	zeer eens	weet ik niet
Objectief	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Valide	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Zelfkritisch	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Volledig	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v10B

Hoe beoordeelt u de *totstandkoming* van de zelfevaluatie van uw opleiding? *Kies het bolletje verder naar links naarmate u vindt dat het een product is van het opleidingsmanagement en verder naar rechts naarmate u vindt dat het een product is van de docenten.*

individueel werkstuk van het opleidings-management				product van het team van docenten	weet ik niet
❑	❑	❑	❑	❑	❑

v11

In hoeverre besteedde het panel tijdens de recente visitatie aandacht aan de volgende aspecten?

	helemaal niet	weinig	niet weinig/ niet veel	veel	zeer veel	weet ik niet
de doelstellingen van de opleiding	❑	❑	❑	❑	❑	❑
de inhoud van de opleiding	❑	❑	❑	❑	❑	❑
toetsen en beoordelen	❑	❑	❑	❑	❑	❑
gerealiseerde niveau van de studenten	❑	❑	❑	❑	❑	❑
kwaliteit van docenten	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v12

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de visitatiecommissie?

	zeer slecht	slecht	niet slecht/ niet goed	goed	zeer goed	weet ik niet
Inhoudelijke deskundigheid	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Kennis van het werkveld	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Objectiviteit	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Geschiktheid in het algemeen	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v13

Bent u bekend met het rapport/eindoordeel van de visitatiecommissie?

- ❑ Ja, ik heb het rapport gelezen
- ❑ Ja, ik ken de inhoud van het rapport op hoofdlijnen (bijvoorbeeld, vanuit een presentatie of samenvatting)
- ❑ Nee, ik ben niet bekend met het rapport
- ❑ Wij hebben nog geen rapport ontvangen van de visitatiecommissie

v13A

Wat was volgens u het eindoordeel van de visitatiecommissie over de opleiding?

- ❑ Onvoldoende
- ❑ Voldoende
- ❑ Goed
- ❑ Excellent
- ❑ Weet ik niet

v13B

Hoe beoordeelt u de inhoud van het eindrapport van de visitatiecommissie, op de volgende aspecten?

	zeer slecht	slecht	niet slecht/ niet goed	goed	zeer goed	weet ik niet
Herkenbaarheid	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Bruikbaarheid	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Kritisch karakter	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Leesbaarheid	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v14

Hoe heeft u de visitatie 'nieuwe stijl' in het algemeen ervaren?

	zeer weinig	weinig	niet weinig/ niet veel	veel	zeer veel	weet ik niet
Bedreigend	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Stimulerend	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als verantwoording moeten afleggen	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als verbeteringsgericht	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als bureaucratisch	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Bijdrage aan de onderwijskwaliteit	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v15

Kunt u bij de volgende stellingen aankruisen in hoeverre u het ermee eens bent?

	zeer oneens	oneens	niet eens/ niet oneens	eens	zeer eens	weet ik niet
Het panel beperkte zich tot de voor de nieuwe, beperkte opleidingsbeoordeling relevante zaken	❑	❑	❑	❑	❑	❑
De beperkte opleidingsbeoordeling is zo smal dat het weinig zegt over de opleiding	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Het kader voor de BOB geeft voldoende helder aan, welke informatie verlangd wordt door het visitatiepanel	❑	❑	❑	❑	❑	❑
De beperkte beoordeling leidt tot verlaging van de accreditatielast	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v16

Graag horen we ook uw opvattingen over wat beter zou kunnen: waar zou volgens u, in vergelijking met de recente beoordeling, het accent moeten liggen?

	veel minder	minder	evenveel	meer	veel meer	weet ik niet
Controle	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Onderwijs verbeteren	❑	❑	❑	❑	❑	❑
'Ranking'	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Gerealiseerd niveau	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v17

Heeft u ervaring met eerdere visitaties, op grond van het oude accreditatiekader (2003-2011)?

- ❑ Geen
- ❑ Gering
- ❑ Redelijk
- ❑ Veel
- ❑ Zeer veel

v17A

Hoe beoordeelt u de recente visitatie in vergelijking met uw eerdere ervaring(en) de afgelopen jaren?

	zeer oneens	oneens	niet eens/ niet oneens	eens	zeer eens	weet ik niet
Nieuwe visitatie is meer gericht op de inhoud van het onderwijs	❑	❑	❑	❑	❑	❑
De recente visitatie ging meer over mijn vak/opleiding	❑	❑	❑	❑	❑	❑
De docenten waren meer betrokken	❑	❑	❑	❑	❑	❑
De recente visitatie kostte mij minder tijd	❑	❑	❑	❑	❑	❑

v17B

Eerder vroegen we u al hoe u de visitatie 'nieuwe stijl' in het algemeen heeft ervaren. Kunt u tot slot aangeven hoe u de recente opleidingsbeoordeling heeft ervaren in vergelijking met eerdere visitaties?

	veel minder	**minder**	**evenveel**	**meer**	**veel meer**	**weet ik niet**
Bedreigend	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Stimulerend	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als verantwoording moeten afleggen	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als verbeteringsgericht	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Als bureaucratisch	❑	❑	❑	❑	❑	❑
Draagt bij aan de onderwijskwaliteit	❑	❑	❑	❑	❑	❑